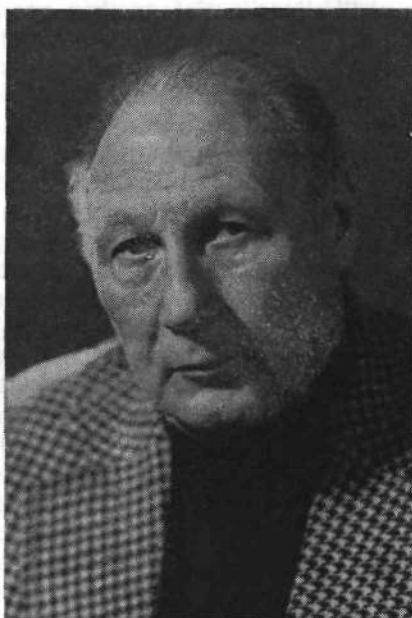

Spoved

Milan
Apih

KADAR
SE MI
NASMEJEŠ

Kadar se mi nasmeješ, ljubica,
srce mi razgreješ,
da bi ves svet objel,
vsakomur rekel v oči:
Brat moj, zakaj nisi vesel še ti?
Tu imaš mojo srčno kri,
če ti z njo lahko pomagam;
vse kar imam, pred tebe polagam,
samo da spregledaš,
kako lep je ta svet,
kakor en sam dehteči cvet!

Kadar se mi nasmeješ, ljubica,
mi vso pamet zaveješ,
da še boga za brado lovim
in sam sebi svetnik se zdim —
kakor na primer sveti Martin,
ki ga je ko zanalašč
sredi zime nažical capin
za njegov edini plašč.

In pomisli, ta stari skopuh
mu dal je le polovico!
Mar meniš, da potepuh
tega ni štel za krivico?

Jaz pa ti povem, bi vsega mu dal
pa še hlače povrhu (prav tako bi napravil!),
da z golo zadnjico bi ostal
in jo vetru nastavil:
Naj piha vanjo, ha, ha,
v imenu vsega sveta!

Takšen sem, ko se nasmeješ mi, ljubica!

A kadar se ne?
Ko se mi smeješ samó,
ko da sem kakšen zmenè?
Takrat pa mi je hudo.
A tudi takrat sem, naj me hudik,
— še vedno svetnik!
Recimo kot sveti Aleš, ki pes rane mu liže,
ali še bliže:
kot sveti Avguštin,
ki vodo je v pesek pretakal,
(kaj nisem jaz prav tak kalin?)
pa je čast učenjaka dočakal.

Glej ga, tam v mraku gotske katedrale stoji,
ves lesen in se mrko drži,
ker skozi vitraže mu sončni žarek nagaja,
ko se mu po pleši sprehaja,
tako kakor pogledi pobožnih ljudi,
ki vsi vedo, da pesek vodé ne drži.
Pa ne ve, kam bi se del;
najraje bi nekam odšel,
da bi skril svoj jezni obraz.
Pa ne more, ker je lesen in pribit —
natanko tako kakor jaz,
če se mi ne nasmeješ, ljubica . . .

Zato pa se mi rajši nasmej
pa mi pošteno povej,

da me ljubiš brez konca!
Pa bom splezal do sonca
in zlatih ti žarkov nasul bom v naročje!

Glej, glej, kako mi že gre na otročje . . .

SPOVED O, mesec moj zlatosrebrni
na globokem lazurnem nebu,
ti, burkež, ti, Ahasver večni,
postoj za trenutek,
da se ti spovem!

Nocoj, ko v sapi večerni,
ki jo ustvarja morda
razmajani zvon avemarije,
ko v tvoji svetlobi čarobni
drhtijo sence dreves,
listov, trav in cvetov;
nocoj, ko se slavčki budijo
in murni sredi vrtov
uglašajo svoje violine —
postoj, da ti povem:

O, mesec moj zlatosrebrni,
ti, ki si z Li Tai-pojem popival
in se pogovarjal s senco njegovo,
ki sam si, šaljivec, jo ustvarjal,
daruj še meni minuto, dve,
četudi ne vabim te kakor On
v nekakšen jasminov paviljon,
temveč le v čumnato revno.
Daruj, pokloni še meni minuto, dve,
da se ti spovem,
da ti izkričim
svojo srečo!

Sicer pa — zakaj si sploh tu, za šmenta,
sredi nočnega firmamenta,
če ne zato,
da spoveduješ
bedake in siromake,

ki imajo prepolna srca?
(Pa ne zameri mi tega abotnega vprašanja,
saj veš, da sem poln spoštovanja do tebe,
kakor do vseh potepuhov,
Pavlih in lažnivcev,
ti — domine mendax!).
Poslušaj me torej, poslušaj,
če me žeносиš . . . !

Če me že носиš, pravim,
saj v tem je ta stvar:
Kogar luna nosi,
ima prepolno srce;
prepolno, da kakor Dobroslavu некоč
še strohnети ne ve.

(A njemu se to je zgodilo
zaradi nemile ljubice,
pri meni pa stvar je narobel!) —
Moje srce je sreče prepolno!
Sreče, ki kakor mlado vino v sodu,
le-tega hoče razgnati.
O, sreča neznanska,
lahko jo le tebi zaupam,
ker sva sama
in upam,
da ostane med nama.
Kajti moja sreča je ukradena —
dvakrat, trikrat ukradena . . .

A naj bo, naj bo!
Ljubezen ne vpraša.
In jaz, mesec moj zlatosrebrni:
ljubim!
In ona, ona me ljubi!
Zato zdaj od sreče
me kar meče —
da moja duša po eni nogi poskakuje
in se v taranteli poskuša,
moja kolena pa kazačok,
a moj trebuh stolitrski — o bog,
ta polko drobi,
medtem ko se popek v valčku vrti,

a zadnjica moja — kar je najhuje —
ta se iz glave norčuje! . . .

Zdaj pa povej po pravici,
mesec moj zlatosrebrni,
in mi pošteno odvrni,
ali to srečo naj vase zaklenem?
Ko pa bi rad v resnici
ves svet v svate povabil?
In vse bi po vrsti objemal:
vse postopače
in berače,
medvede in lisice
in krastače,
ki se seveda v kraljične spremene,
da moji bi vredne družice bilé.

O, mesec moj zlatosrebrni,
pošteno povej
in skozi oblake poglej,
ko sva v objemu!
Takrat moja čumnata ni več čumnata,
temveč paviljon iz porcelana,
katedrala prostrana, razsvetljena
kakor na samo veliko noč!
Tak je moj dvorec sreče,
ko srce drhti in trepeče
kakor narava v tvoji svetlobi,
ko moje roke hrepeneče
božajo njeni dve golobički,
ko moje ustne žareče
pijejo iz vseh njenih virov,
iz vseh živih izvirov,
tja do devetega,
tja do devete,
devete simfonije,
ki se pod mojo taktirko
budi iz božanskih instrumentov
vseh celic najinih teles —
od andante cantabile
do allegro furioso,
ko orgle še dalje bučijo

v pobožnem decrescendu —
laudamus, laudamus.

In moja usta še dolgo, dolgo
hodijo božjo pot —
vseh štirinajstkrat štirinajst postaj
na njenem rožnem telesu.
In vsak njen las, ki ga poljubim —
struna na harfi svete Cecilije,
in vsak njen glas —
melodija,
ki se prelija
v tiho sozvočje tišine,
ko ona v njej rahlo blodi
z mehkimi blazinami
svojih nežnih prstov
po mojem obrazu,
po mojih prsih,
po mojih drhtečih stegnih . . .
O, bog, ki pravijo, da si človeka iz raja izgnal,
kakšen pa naj bi še bil ta tvoj raj?

O, mesec moj zlatosrebrni
na nočnem lazurnem nebu!
Še bi ti lahko govóril
o sreči, ki sem jo snoči spoznal.
A kaj, ko prehitro potuješ
in se mi nemara posmehuješ.
Sicer pa — kaj bi tajil —
res sem se ga malo napil . . .
Od sreče! — *In vino veritas!* Glej,
kako bi drugače . . .
Zato me ne šteje
med navadne čvekače
in rajši povej — ah, nič!
Saj vem, kaj bosta rekla
ti in ona, ko bo dobila tole v roke:
Ti: Stari, preveč ga srkaš!
Ona pa: — da me ti trkaš . . .